

Om Karnas backe

Av Åsa Dahlberg, museichef Hörby Museum

En plats med tradition

Nordöst om Hörby ligger ett naturområde med namnet Karnas backe. Området omfattar runt 30 ha och ägs till största delen av Hörby kommun, med kultur- och fritidsförvaltningen som ansvarig för skötseln av områdets anläggningar. Här finns motionsspår med elljus, frisbeegolf, boulebanor, utegym, grillplats och lekpark. Terrängen är kuperad och rymmer en oerhört variationsrik vegetation, men även en hel del kulturspår, vilket gör området till en både spännande och vacker plats.

Backarna ligger precis på gränsen till Hörby tätort, och med en sträcka på bara 1 km från byns centralt belägna torg, har området en viktig uppgift som tätortsnära skog. Men det är inte bara som naturskön rekreationsyta som Karnas backe har och har haft sin roll. Den har också varit en viktig plats som nöjesplats. Under perioden 1915-1945 fanns här så kallad tivoli-park - här samlades man för att dansa, umgås, hålla möten och uppleva olika slags underhållning.

Än idag är det en plats med tradition då Hörbys årliga Valborg firas här. Och en och annan sommarkväll bjuds på konsert från kommunens mobila scenvagn.

Trenden med tivoli-parker

Som bakgrund kan det vara intressant att titta närmare på begreppet tivoliverksamhet. Idag förknippar vi ordet tivoli med kringresande attraktioner, men förr handlade det ofta om parkområden med fasta anläggningar.

Under det sena 1800-talet växte verksamheten fram, som lite av ett nytt fenomen bland folkliga nöjen. Trenden kommer från New

York, men själva företeelsen att anlägga rekreationsparker hade funnits i Europa ända sedan 1500-talet med Villa d'Este, i den italienska staden Tivoli som förebild. Så anläggs till exempel Bakken utanför Köpenhamn redan 1583!

Enklare åkattraktioner adderades under 1700-talet, men så under 1800-talet sker en nästan explosionsartad expansion. Anledningen var främst århundradets stora tekniska framsteg, som gjorde att åkattraktionerna kunde utvecklas betydligt. Men stor betydelse hade även den sociala omdaning som skedde i industrialismens spår. Folkets - speciellt arbetarklassens - fria tid blev av intresse, och många var de som vill lägga an på människornas lediga tid.

Nöjesplatser växte fram både i städer och på landsbygden, Tivoli i Köpenhamn invigs 1843, Gröna Lund i Stockholm 1883.

Parallellt med denna rent kommersiella tivoli-expansion går även Folkets park & Folkets hus-rörelsen som en löpeld genom landet, och omvandlar nöjeslivets landskap. Här är det istället föreningslivet som är drivkraften bakom, med främst nykterhets- och fackliga inriktningar som vill engagera och aktivera. Man behöver mötesplatser och lokaler, och många nystartade Folkets park blir, förutom att vara samlingsplats för möten och förströelser, även en möjlighet till insamlingar för byggande av folkets huslokaler. Först i landet är Malmö, som inviger sitt Folkets park år 1893. I Hörby byggs ett Folkets hus redan 1907.

Hörby Tivoli i Thorshills hage

Ett första Hörby Tivoli startade runt år 1900 i Thorshills hage, tillhörande Thorshills gård -

Hörby tivoli i Thorshills hage år 1906. Den trädbeklädda kullen i fonden är idag minneslund.

Vinterdag i Karnas backe år 1912. Fotot taget innan tivolit etablerades, när området fortfarande var en kuperad utmark.

ett område som idag ingår i Hörby kyrkogårds västra del. Här anläggs ett mindre parkområde med paviljonger för servering och annat som hör nöjesplatser till. Thorshills gård inrymmer idag Hörby kyrkogårdsförvaltning.

Ett fotografi från år 1906 visar platsen en fin sommardag. Några kvinnor med barn poserar med utflyktskorgar och sybehör. En liten paviljong ligger mitt i området och en dansbana skymtar längre bort. Några sittbänkar och bord är utplacerade här och där - hela scenen andas fridfullhet. Med lätthet kan man ändå se framför sig hur området ibland kunde vara fyllt med festsugna människor, trängsel vid dansbanan och glada miner som njöt av levande musik och uppträdande artister.

Ytterligare en tivoli-anläggning låg norr om byn, kallad Slagtofta Tivoli. Även där kunde man roa sig med dans, servering och olika slags underhållning.

Sommaren 1914 - när första världskriget bröt ut och Europa stod i brand - blev sista säsongen för tivolit i Thorshills hage. I september hålls en auktion där paviljonger, dansbana och övriga byggnader går under klubban. Senare, under 1930-40-talet blev den övergivna plana ytan

en populär plats för fotbollsspelande Hörby-ungdom. Nu gränsar området till kyrkogårdens minneslund.

Hörby Nya Tivoli etableras i Karnas backe

Samma sommar som Thorshills tivoli läggs ner, hålls den Baltiska utställningen i Pildammsparken i Malmö. Utställningsområdet är gigantiskt, men trots den stora satsning som gjorts, får man på grund av krigsutbrottet slå igen portarna tidigare än man tänkt. Redan i oktober börjar områdets mindre byggnader att säljas ut.

I Hörby bor en bagaremästare Nils August Leijon, och det sägs att han tillsammans med en kompanjon beger sig till utförsäljningen i Pildammsparken, köper in några objekt och låter dessa nedmonteras och fraktas till Hörby. I Karnas backe får de återuppstå, nu som *Hörby Nya Tivoli*. Markbiten har Leijon arrenderat av markägaren Oscar Appelgren.

Man kan även tänka sig att Leijon passade på att göra några inköp vid auktionen i Thorshill. En mindre kupolförsedd byggnad med tombola, placerad på krönet i Karnas backe, har i alla fall

Entrén till Hörby tivoli i Karnas backe, omkring 1920.

Föredrag i Karnas backe, en sommardag 1915-20.

identifierats som ursprungligen från Baltiska utställningen.

Hörby Nya Tivoli invigs i Karnas backe den 2 maj 1915, och nu börjar en mycket aktiv tid för den fagra dalsänkan mellan kullarna.

Det här var främst folkets nöjesplats. Här

samlades man till både fackliga möten, vår- och sommarfester, dans med levande musik och artister med ibland halsbrytande underhållning. Tidsandan efterfrågade gärna spektakulära upplevelser.

1:a maj-möte i Karnas backe, omkring 1920.

Demonstrationståget utgick från Hörby centrum, för vidare marsch ut till stormötet i Karnas backe.

Och visst sjunger det ännu om Karnas backe!

Jag beger mig på en promenad i backarna. Och fastän det är en blåsig gråtung januaridag, kan jag ändå hitta takten i stegen från Frödings tonsatta dikt "det var dans bort i vägen på lördagsnatten" när jag nynnande börjar gå längsmed det mjukböjda motionsspåret.

*"Det var dans bort i vägen på lördagsnatten
över nejden gick låten av spelet och skratten,
det var tjoh! det var hopp! det var hej!
Nils Utterman, token och spelmansfantén,
han satt med sitt bälgspel vid landsvägs-
kanten,
för dudeli! dudeli! dej!"*

Och i första uppförsbacken, precis efter sänkan där den gamla dansbanan en gång låg, ser jag

i fantasin siluetter av fotlånga sommarkjolar, intill brunbrända karlarmar i uppkavlade skjortärmar. Det prasslar bak låga trädgrenar och i buskage. Det doftar från träd och mark.

Halvt dold bak en trädstam, skymten av en keps bakåtskjuten i nacken. Och där!

En västklädd ryggtavla tar lekfullt famntag runt en böljande sommarklänning. Längre upp i backen står ett allvarligt gäng livremsklädda byxor i diskussion över något som ska göras upp eller planeras.

Backen är fylld av festglada människor och jag njuter av åsynen.

*"Där var Bolla, den präktiga Takeneflickan,
hon är fager och fin, men har intet i fickan,
hon är gäcksam och skojsam och käck.
Där var Kersti, den trotsiga, vandrande,
vilda,*

*där var Finnbacka-Britta och Kajsa och Tilda
och den smudiga Marja i Bäck."*

*"Där var Petter i Toppsta och Gusten i Backen,
det är pojkar, som orkar att kasta på klacken
och vischa en flicka i skyn.
Där var Flaxman på Torpet och Niklas i Svängen
och rekryten Pistol och Högvaltardrängen
och Kall-Johan i Skräddarebyn."*

Hela Sverige befolkades förr av dessa mitt-i-pricken-personer!

Och från 1920-40-talets Hörby hade man kunnat fylla på med ännu en vers till visan. Här fanns *Krycke-Bengta, Kage-John, och Klubba-Maria från Osbyholm*. För att inte tala om *Vittu-Anders* (Vittu=vet du) eller *Grammofonen Larsson!* På torget i byn stod *Ispinna-Betty* och sålde glass. Och gick man förbi grisatorget en torsdag kunde man få se *Bullerkrona* förmedla affärerna.

I Karnas backe löstes tivoli-biljetten hos *Nils "Brännvin" Svensson* och gungorna sköttes av *Gunge-Karlsson*. Och några decennier tidigare sopades torget nere i byn av *Vinge-Pär*, tätt åtföljd av sin häst med vagn - båda lika skrangliga som gatsoparen själv. Frödings dikt visar oss vägen till en förlorad värld!

Men nu går jag vidare, och lämnar den livfulla festplatsbilden.

Naturens teater och en plötslig fantasi

Stillheten längre upp bland skogens pelarlika stammar får mig att tänka på naturens läkande kraft, att sådana här områden är guld värda. Denna januaridag står naturen i vilsam vinterdvala, och det är svårt att se vilka växtlighetsvänner som mina ögon hälsar på. Men jag kan minnas från tidigare promenader under vår och sommar hur mångfasetterat det här strövområdet kan bjuda på naturens egen teater.

Just här uppe i första sektionen av motionsspåret är pelarsalslikt, med gles rakväxande ek. Längre upp där spåret delar sig, öppnar sig en ohävdad fälad med enbuskar, hassel och enstaka solitära träd - ett parti gammal betesmark där hallonbuskar och fläder nu gärna vill tränga sig på.

Intill den nyss passerade dalsänkan- där dansbanan en gång låg - ligger en tät flerskiktad lövsumpskog av klibbal och björk. Där är snårigt att ta sig in bland asp, vide och oxel men väl värt mödan en vårdag när naturlivet väcks upp. Sumpskogen är en värdefull biotop för insekter och fåglar - både större hackspett och grå flugsnappare har observerats - så det är med respekt för djurlivet man bör göra sitt besök där.

En viktig biotop hittar man även utmed södra spårsträckan där skogsbrynet vaktar som en viktig kantzon mellan skog och öppen mark. Här växer oxel, hassel, hagtorn, vårtbjörk, slån, fläder och fågelbär. Och tar man sig längst bort utmed spåret får man uppleva ett större stycke blandlövskog med allt från asp, ek, bok, hassel, vårtbjörk till rönn, oxel, vildapel och plommon.

Mina tankar avbryts plötsligt av ett ljud, ett skrämt rådjur kommer springande från kullen höger om mig, och innan jag hinner blinka ser jag hur en pil som följer djuret når fram till sitt mål, borrar in sin triangelformade flintspets i kroppen och rådjuret störtar. Mitt hjärta klappar! Vid kullens rand dyker fyra män upp och när de stannar till vid krönet märker jag att skogen plötsligt står i höstfärg. Männen har varken gröna jaktkläder eller självlysande brandgula kepsar - de är barbenta till knäna och klädda i korta pälsbrämde tunikor och byxholkar i skinn. Solen ligger lågt i väster och försiktigt backar jag bakåt tills jag hittar en trädstam att gömma mig bakom. Och jag tänker febrilt på fornkartan som visade att spår från en stenålders-boplats ligger längs med skogsranden i söder.

Längre än så kommer jag inte i mina tankar när jag störs av ytterligare ett ljud. Cirka åttio

meter snett bakom mig knotar en äldre man med en rullebör av trä. Han tycks prata med någon - eller sig själv?

Ett litet fähus av grov natursten ligger inkilat i backens nedersta del och nu ser jag vem han pratar med. Han lyfter småpratande ett ämbar från rullebören och från fähuset bräker det till svar. Han har vatten med till sina betesdjur som fått skydd för natten. Han slitna kostymväst i kombination med arbetsbyxor i ull avslöjar att han tillhör 1800-talet. Nu har solen sjunkit ner bak kullen, och de sista strålarna silar ett milt kvällningsljus genom ett sommargrönt lövverk.

Men det här går ju inte! Jag gnuggar ögonen och bilderna försvinner, och jag kliver ut på stigen igen. Det är trivsamt att följa den slingrande leden vidare, vägen kröker än hit, än dit. Och nu är bara nu. Så skönt. Och kvällningen som nyss var, har återgått igen till min sena eftermiddag.

Vad kulturspåret kan berätta

Det är lätt att fastna i att bara följa motions-slingans sandbleka ljus, men höjer man synfältet lite och även låter blicken löpa, kan man fånga in många spår från de människor som tidigare har nyttjat de här markerna. Ringlande stengården följer de skiftande nivåerna och påminner om gamla tiders markgränser och hägnade beten. Är man uppmärksam, efter att ha passerat motionsspårets sydöstra hörn, ser man ett parti av två parallella stensträngar löpa på en sträcka av ett par hundra meter. En gång föstes kossorna igenom här till sina beten - nu ligger den vältrampade fågatan mjukt nedött som ett försänkt u i marken.

Områdets sydsluttningar har lämpats sig för mindre odlingslotter och här finns flera hundra odlingsrösen. Odlingsrösen är små stenhögar som bildats när man försökt röja mindre markbitar fria från sten. De är inte alltid så lätta att upptäcka, men tittar man lite extra på de små upphöjningarna i markvegetationen, kan man upptäcka att under grässvålen döljer sig cirkelrunda stensamlingar. De här rösena binder ihop området med bygden öster om Ringsjön. Hela sträckan från Sätöfta till Hörby, med en

bredd upp mot skogspartierna runt Höör och Södra Rörum, har fullt av röjningsrösen och spår av odling. Området har haft stor betydelse vid nyetablering av jordbruksmark med start redan under forntiden. Från Karnas backe leder spåren vidare ner till Råby hållor, där både en hålväg, odlingsparceller, gravhögar och en fantastisk skålgropssten kan förmedla att bygden har bebotts i flera tusen år. Det är både spännande och kittlande historia vi har runtomkring oss.

Men här finns även spår av mer sentida slag. Och låter vi ljuden från förr följa med på vandringen, gäller det att inte hoppa till av täta smållar från gevärsskott!

Ungefär där motionsspåret (på avstånd) löper parallellt med Västervångvägen - sydöst om Ekeboda handelsträdgård - kan man i skogsslänten hitta spår från en gammal skjutbana. Skjutvallen syns knappt längre, men tittar man noga anar man ett par meter rak skjutvall i nästan 90° vinkel mot den naturliga sluttningen. Det var Hörby Skarpskytteklubb som en gång byggde och använde banan, vilken användes från 1930-talet fram till början av 1940-talet. Då flyttades den vidare ut till Hästäng. Skytteklubben bildades redan på 1860-talet, då hette den Hörby skarpskyttekår. Kåren hade både skjutbana och skyttepaviljong på södra sidan av Hörby-ån, öster om valvbron som ligger vid Hörby lågpris med parkering.

Härute i backområdet gick skottlinjen delvis över dammen på Västervångvägens sydsida. På den tiden var dammen lite större. Den gamla vattenlinjen kan idag anas med hjälp av den något sumpiga växtligheten längs med skjutbaneslänten. Alldeles intill skyttevallen ligger också ruinen kvar av banans markörskydd och materialbod. Halvt inkilad i slänten finns rester av en betongvägg och lite kallmurad natursten. Någon har använt den som koja, och kvarlämnat skräp blandas med löv och småkvistar. En rostig järndörr ligger slängd ett par meter därfån, halvt dold under en matta av löv. Naturen håller på att ta tillbaka sitt övertag.

Forntid och fosfor

En vacker vy öppnar sig när man nått motionsspårets sydsida. Här kan man avvika från spåret om man vill, och istället följa en mindre stig söderut genom snårigare terräng.

Men det finns all anledning att stanna upp just här. Dels är utsikten mer öppen och mitt på dagen, vid rätt förutsättning, kan man lapa sol här vid stengärdet. Och som extra krydda är det kittlande att veta att just här kan det möjligen ha legat en forntida boplats.

Jag stannar till och lutar mig en stund mot stengärdet och betraktar landskapet som öppnat sig under de gungande kraftledningarna. Funderar på hur det kan ha sett ut för några tusen år sedan, och hur ljuden från en bondgård på stenåldern kunde låta. Den här gången blundar jag. Bakom ögonlocken anar jag hur solljuset silar över ett halmtak, format som en upp- och nervänd båt. Jag hör ljud från skrattande barn och en kvinnoröst som kallar. Några fårs bråkande längre bort blandas med råmande kossor. Och från lövskogen i öst hörs hur flintyxor slår rytmiskt mot en trädstam. Mansröster ropar till när ett träd faller med ett brak, följt av ljudet från tusen kvistar som bryts. Tänk att få sätta ner arkeologspaden här och undersöka eventuella kulturlager! Det är endast ett par fynd av slagen flinta som indikerar spår av mänsklig aktivitet i sydslutningen, men om de vandrat upp från ett forntida fosforlager och gjort sig synliga på markytan, är de små budbärare! Kanske finns härunder spår av byggnaders bärande stolpar, flintredskap och skärvor från hushållets keramik. Ja, till och med skelett- och matrester!

Fosforfylld är marken även av andra anledningar. Längre bort i den vidöppna gläntan, låg från slutet av 1940-talet till mitten av 1960-talet Hörbys soptipp. Tänk om stenåldersmänniskorna hade vetat att deras hem och marker som de värnade och skötte om, en gång i framtiden skulle utgöra en enda stor soptipp, med material som var helt främmande både för dem och för naturen. Nu består markytan av tillförd schaktmassa, och en bättre fotbollsplan är på gång att ersätta den som varit av lite

provisorisk art. På 1950-talet lär soptippens råttor haft sina predatorer, då både poliskåren och Hörby pistolskytteklubb höll till här med sina skytte-övningar!

Men dags nu att vända tillbaka och följa motionsspåret tillbaka till starten.

Karnas backe och genus loci - platsen själ

Idag benämns hela strövområdet för Karnas backe, men tidigare var det troligen den första kullen samt sänkan därefter som räknades. Ordet backe förekommer ofta i geografiska namn. Det kan beteckna en höjd eller en sluttning i landskapet där människor brukar samlas. Galgbacken är ett sådant exempel. Ordet backe förekommer även en hel del i gårdsnamn. Längre upp i landet blir benämningen istället lid, som i till exempel Högalid.

På de äldre kartorna över Hörby återfinns endast de intill liggande platsnamnen Statten (Generalstabskartan 1859) och Galgebackarna (Lantmäterikartan 1839). Redan innan första tivolit etablerades här år 1915, hade området benämningen Karnas backe, och i och med det faller den allmänt spridda förklaringen att det var en omtyckt servitris som gett namn åt platsen. Men så är det ofta, många muntliga historier får snabbt fäste genom hävd, men håller inte vid närmare granskning.

I *Institutet för språk och folkminnens ortnamnsregister* finns 1089 platser i Skåne med ordet backe i för- eller efterled. När den kombineras med ett personnamn är det oftast med ett mansnamn, väldigt sällan återfinns man kvinnonamn. Ett Karnas backe finns även i Svedala kommun och ligger strax norr om Horsamossen, väster om Eksholmssjön. Inom Frosta härad finns runt 90 ortsnamn med leden backe, mest frekvent i socknarna Östra Sallerup, Äspinge och Svensköp, av dem några få sammansatta med ett kvinnonamn som till exempel Ebbas backe i Svensköp, och Albertas backe i Östra Sallerup. Karnas backe blir därmed en av få geografiska platser med ett kvinnonamn som förled – och det ger åt området en

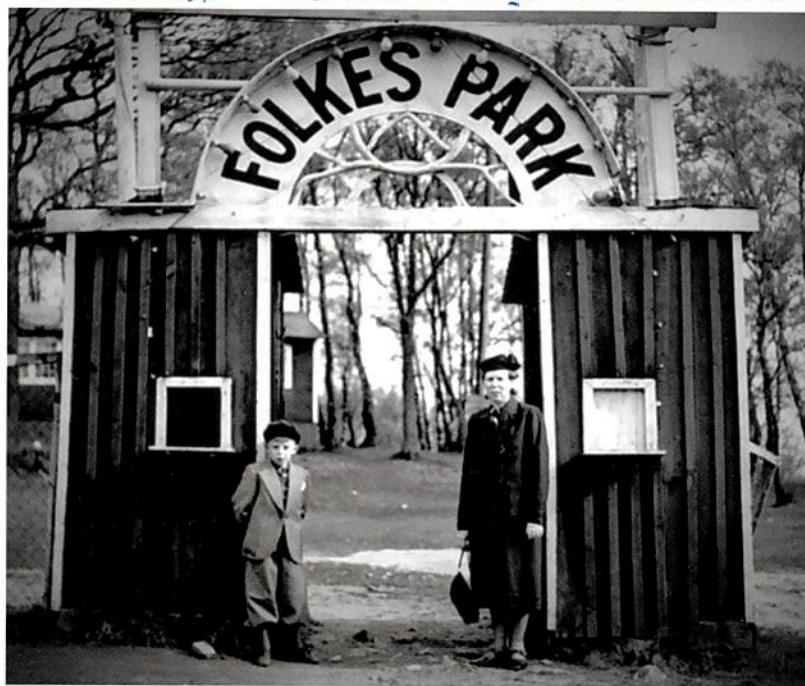
varm och ljus klang i sitt genus loci. Platsens själ är kvinnlig.

Och medborgarna värnar verkligen om Karnas backe och vid två tillfällen har det stormat kring förändringsförslag på hur området ska användas. Först ut var sommaren 1978 då byggnadsnämnden vid sitt nämndsmöte i april beslutat att ”Stg 868A, Stg 878 och Stg 883 vid fortsatta planeringsarbetet skall upptagas som områden för bostadshusbebyggelse.” Proteströsterna höjdes snabbt och dagstidningen Mellersta Skåne plockade upp kampen genom att ordna röstningskuponger med kryssalternativ: bygga/inte bygga. Namninsamlingen gav 193 röster emot. Det blev heller ingen bebyggelse, och en tid senare förstärktes istället olika satsningar på backarna som rekreationsområde. Nästa tillfälle var våren 2017. Efter en genomlysning av kommunens kultur-utveckling framlades ett förslag om att anlägga en friluftsteater i dalsänkan. Tanken var att platsens tradition som nöjesplats skulle kunna återuppstå till viss form. Men förslaget väckte protester, och en namninsamling gav runt 1000 nej-röster. Förslaget lades ner, och efter en enkätundersökning beslutades att istället satsa på nya grill-platser,

boulebanor, utegym och lekplats, vilka invigdes i maj 2019.

Folkes Park och en epok som går i graven

Den period som lyser starkast i Karnas backes historia är det dansanta 1940-talet. Och när jag nu på min promenad passerar utegymmet, och åter har dalsänkan framför mig, måste jag sätta mig ner på en bänk där på höjden och i fantasin betrakta den forna festplatsen. Som en svartvit film rullar scenerna fram. Det blinkar av kulörta lyktor mellan ljusa björkstammar, och cigarettrök ringlar från grupper av kavajklädda ryggtavlor. Och helt andra ljud råder än vid dansbanan från 1915. Dansbanan är nu försedd med tak, och en hel dansorkester står på scenen och spelar. Akustiken blir mer samlad och når ut i en lite dämpad form. Men det rycker ändå i benen på de som samlats runt banan och jag känner igen de lite jazziga swing-takterna från 40-talets så kallade örhängen. Dansbiljetter säljs i boden intill och framför luckan ringlar en orolig och förväntansfull kö. En lång gånglig man river biljetter mellan varje dans. Efter varje dans ser han till att banan töms. Och

Entrén till Folkes park omkring 1939-40. Vid ingången står fru Martinsson, Hörby med sonen Nils. Bakom portalen skymtar delar av serveringsbyggnaden.

Serveringsbyggnaden på kullens krön, sedd från dansbanan. Till höger den kupolförsedda lilla tombolabyggnaden som förmodligen inköptes från Baltiska utställningen.

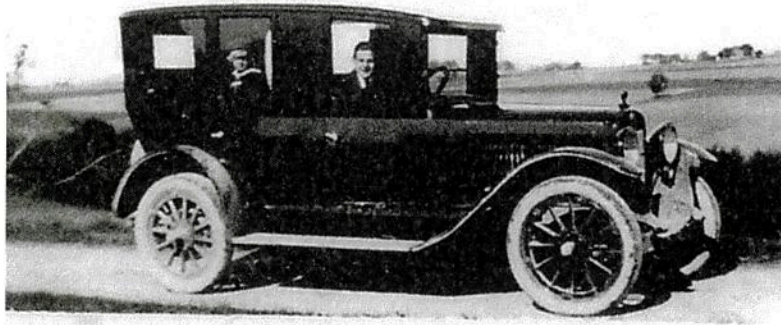
ingen vågar nog fuska mitt framför orkestern - dansintäkterna är ju del av musikernas gage.

Uppe på restaurangkullen är det väldigt livligt - överallt står och sitter folk, på bänkar eller direkt på marken. Längre bort i dalsänkan har en bil kaxigt körts ner - en tvåfärgad DKW

- och folk trängs runt den. Grabben bakom ratten njuter av att vara en unik sevärdhet. Bilar är fortfarande en väldigt ovanlig syn, men parkägaren Folke Nilsson kan ståta med en Overland Whippet. Den står parkerad en bit däriifrån. Annars är det mest uppklädda ungdoms-

Dansbanan fick tak under 1930-talet. I förgrunden Fru Martinsson med sonen Nils. Den lilla tombolabyggnaden har flyttats ner från kullen och placerats intill biljettkuren till dansbanan.

Folke Nilsson rattar sin Overland Whippet.

mar med cyklar. Alla verkar uppspelta och vill vara med på ett hörn. På en banderoll står att ikväll är "sista aftonen" och den uppskrivade feststämningen beror kanske på att det är sista kvällen för säsongen - eller till och med för platsen som dansnöje?

Folke Nilsson höll igång festplatsen mellan åren 1940-45, och kallade det för Folkes park. Namnet blir en rolig ordvits med det antagna begreppet Folkets park. Folke Nilsson var Hörbygrabb sen barnsben, född 1902 och trogen Hörby hela livet. Folke drev även Folkes tivoli, som var ett kringresande tivoli med flera karuseller, dansbana, tombolastånd och artistscen. Från slutet av 1930 till början av 1950-talet reste tivolit runt i södra delarna av Sverige, Men framförallt var det ett viktig och stående inslag på den årliga Hörby marknad i juli månad. På så vis var Folke Nilsson lite av Hörbys nöjespappa. En av huvudattraktionerna under marknadsdagarna var den berömda glassförsäljning som Folkes fru Elsa skötte. Både glass och våfflor tillverkade hon själv. Och förberedelserna började redan under vintern, då isblock togs upp från sjöar, och förvarades i stackar av halm till sommarens begivenhet. Man blir imponerad vid blotta tanken!

Folkes Park slår igen efter sommarsäsongen 1945. Kriget ute i Europa märks av uppe i serveringen - det är ibland svårt med leveranserna till köket. Det är inte ovanligt att parker av det här slaget slår igen efter en tid, då marken arrenderas kan underhåll av byggnader och

anläggningar kännas något osäkra. En epok i Karnas backe är över. Och det som väntar är efterkrigstiden och det bilburna 50- och 60-talet, då blir det istället danspalats som Juvelen och Jägerso som lockar publiken.

Men än lyser i fantasin kulörta lyktor över sista aftonen i Folkes Park, och Frödings visa gäller alltså när jag passerar dalsänkan.

*"In i snåret av björkar och alar och hassel
var det viskande snack, det var tissel och
tassel*

*bland de skymmande skuggorna där;
det var ras, det var lek över stockar och
stenar;*

*det var kutter och smek under lummiga
grenar*

- vill du ha mig, så har du mig här!"

Jag tar vägen över kullen där restaurangen en gång låg - nu en ljus ekbacke med medelåldriga ekar som ståtar med vida och låga kronor. Vikar av mot parkeringen och tänker för mig själv att det här blev en ovanligt tidsladdad promenad!

Denna artikel tillägnas Erika Wetterholtz, Kultur- och fritidskontoret Hörby kommun, som dels gav mig uppdraget att titta närmare på området, men även inspirerade mig till att ta fasta på fantasibilderna. Tack Erika! Genom dina livfulla kommentarer gav du mig inspiration att inte släppa den biten i berättelsen.